

**Badalona
Serveis
Assistencials**

PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC

UP-03-11

Edició: 1

Data: 22/05/2025

Pàgina 1 de 15

ELABORA:

Sandra Calvo Pascualvaca
Tècnica de Prevenció

Data: 23/05/25

REVISA:

Lola Espigares Navarro
Coordinadora de prevenció

Data: 23/05/25

APROVA:

Francesc Mateo Furasté
Director de persones

Data: 23/5/25.

PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 2 de 16

Data de caducitat d'aquest procediment: 2 anys

Edició	Data	Modificacions introduïdes respecte edicions anteriors
0	30/01/2023	
1	22/05/2025	Modificació contingut punts: 4.; 5.1.; 5.1.1.; 5.3.; annex 7.3. i inclusió Annex 7.4.

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 3 de 16

ÍNDEX

1.- OBJECTE.....	4
2.- ABAST.....	4
3.- REFERÈNCIES.....	4
4.- DEFINICIONS.....	4
5.- DESENVOLUPAMENT.....	5
5.1.- Actuació en contaminació de persones i intoxicacions.....	5
5.1.1.- Esquitxades.....	6
5.1.2.- Intoxicació per inhalació.....	6
5.1.3.- Intoxicació digestiva.....	7
5.1.4.- Cremades.....	7
5.2.- Control de vessaments líquids, sòlids i fuites de gas.....	7
5.2.1.- Abocaments/vessaments.....	7
5.2.3.- Control d' escapament de gas.....	9
5.3.- Actuació posterior davant accidents químics.....	9
6.- RESPONSABILITATS.....	10
6.1.- Personal tècnic i assistencials.....	10
6.1.- Responsable de servei.....	10
6.3.- Unitat de prevenció.....	11
7.- ANNEXOS.....	12
7.1.- Contingut KIT de vessament.....	12
7.2.- Cartel KIT de vessament.....	13
7.3.- Llistat dels KITS de vessament.....	14
7.4.- Senyalització riscs.....	15

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 4 de 16

1.- OBJECTE

Establir les normes d'actuació que cal adoptar en cas d'accident químic.

2.- ABAST

El contingut d'aquest document és d'aplicació a totes les persones treballadores de Badalona Serveis Assistencials i a les empreses subcontractades i autònomes que realitzin la seva activitat laboral a les instal·lacions de BSA i que puguin estar exposades a productes químics.

3.- REFERÈNCIES

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de Riscos Laborals.
- RD 39/97, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció.
- F-UP-09-00 PART D'ASSISTENCIA MÚTUA
- F-UP-10-00 COMUNICAT ACCIDENT GENÈRIC
- F-UP-16-00 COMUNICAT DE RISC
- Guia Gestió residus químics en centres sanitaris. Departament de Salut.

4.- DEFINICIONS

Procediment: Document on es descriuen els passos establerts i ordenats de com dur a terme una activitat o procés.

Incident: S'entén com a incident qualsevol situació que, sense arribar a produir un mal al treballador, pogués haver-lo fet si s'arriben a donar altres condicions.

Accident de treball: Tot succés anormal, no volgut ni desitjat, que es presenta de forma brusca i inesperada, tot i que normalment es evitable, que interromp la continuïtat normal del treball i pot causar lesions a les persones.

Vessament: Sortida d'una substància líquida (contaminant químic) del seu recipient.

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 5 de 16

Absorbent universal: Pols per absorbir aldehyds, dissolvents orgànics, cetones, pintures, olis minerals, combustibles, lubricants.

Fulls absorbents: Absorbents químics que estan constituïts per fibres sintètiques inerts, principalment de polipropilè, que tenen una alta capacitat d'absorció que minimitza la quantitat de residu. No són productes perillosos per si mateix, però adquireixen les propietats dels líquids que absorbeixen.

Aquests fulls absorbents no són vàlid per vessaments d'àcid cròmic, àcid sulfúric, peròxid d'hidrogen, àcid nítric fumant, brom líquid, àcid clorosulfònic i òleum.

UMT: Unitat de Medicina del Treball

UCIES: Urgències

IT: Incapacitat temporal

AT: Accident de treball

UP: Unitat de prevenció

Volant d'assistència de la mútua: és un document pel qual l'empresa sol·licita l'atenció mèdica del/la treballador/a accidentat/a per a ser atès/a en els centres assistencials de la MÚTUA.

Comunicat de notificació interna: document pel qual el/la professional i el seu comandament comuniquen a la UP el incident o accident de treball, per a realitzar la investigació.

PAS: Protegir , avisar, socorre.

5.- DESENVOLUPAMENT

5.1.- Actuació en contaminació de persones i intoxicacions

A continuació es descriuen les actuacions que cal dur a terme sobre les persones

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 6 de 16

que pateixen un accident d'origen químic. En els casos, en els quals hi ha danys humans, s'ha d'acudir al Servei d'Urgències, portant fitxa de dades de seguretat del producte o l'etiqueta.

Es important portar el volant d'assistència de la Mútua Intercomarcal, per si després es necessari tramitar la baixa per incapacitat.

El comunicat de notificació interna està situat a la BSAnet,- Intranet - Unitat de Prevenció – Accidents i incidents – Impresos- Formularis accidents: -F-UP-09
VOLANT D'ASSISTENCIA MÚTUA

5.1.1.- Esquitxades

1. Rentar immediatament amb aigua. En cas que la zona afectada sigui l'ull, irrigar el globus ocular i l'interior de la parpella amb aigua durant 15 minuts, mantenint les parpelles obertes durant el rentat.

(Instruccions per al rentat d'ulls amb ampolla)

2. Treure's la roba contaminada.
3. Continuar rentant durant 15 minuts.

5.1.2.- Intoxicació per inhalació

1. Protegir-se del mitjà respiratori amb la màscara filtrant i comunicar la situació a un/una company/a abans d'atendre la víctima
2. Traslladar la víctima: recolzar, afluixar la roba, verificar consciència i respiració.
3. Activar el PAS.
4. NO subministrar aliments ni begudes
5. Trucar a l'Institut Nacional de Toxicologia- Telèfon: 91 562 04 20

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 7 de 16

5.1.3.- Intoxicació digestiva

1. Traslladar ràpidament a l'accidentat amb la fitxa de dades de seguretat del producte ingerit a Urgències.
2. Trucar a l'Institut Nacional de Toxicologia- Telèfon: 91 562 04 20
3. En principi NO provocar el vòmit. Seguir les pautes indicades per l'Institut Nacional de Toxicologia.

5.1.4.- Cremades

4. No retirar restes de roba si aquestes estan enganxades.
5. Renteu la zona afectada amb abundant aigua a temperatura ambient.
**En grans cremats, Mai gel o similar per a evitar risc d'hipotèrmia.*
6. Per a cremades localitzades de primer i segon grau, aplicar pomades amb sulfadiazina argèntica (si es compta amb elles).
7. No apliqueu altres productes a la pell (greix, desinfectants,...).
8. No aplicar gases sense linitul per a evitar adherències.
9. Grans cremats: Aplicació del protocol inconscient/politraumatisme
10. Evitar la punció de les flictenes per a evitar el risc d'infecció. Necessitat de valoració i mig asèptic.

5.2.- Control de vessaments líquids, sòlids i fuites de gas

5.2.1.- Abocaments/vessaments

1. Informeu als/les companys/es del vessament. MAI ACTUÏ SOL.
2. Evacueu la zona del vessament.
3. Protegir-se amb els EPIs del Kit de vessament, en funció d'allò que s'ha indicat

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 8 de 16

a la FDS (Fitxa de Dades de Seguretat) del producte, davant el dubte, utilitzar tots els EPIs.

4. Ventileu.

5. Tracteu el vessament. Posar els pols absorbent (vessaments major de mig litre) o els fulls absorbents (vessaments menys de mig litre) que trobareu al KIT.

a. Si el vessament és líquid, contenir-lo amb l'absorbent, i protegir els embornals del sòl, per evitar que el vessament arribi al clavegueram. El procediment de contenció i recollida s'ha de fer distribuint l'absorbent sobre l'àrea coberta pel vessament, des de la perifèria cap al centre.

En líquids inflamables, eliminar les fonts d'ignició de la zona. **NO UTILITZAR MAI SERRÍ.**

b. Si el vessament es un sòlid, recollir amb pala i el recollidor, i dipositar-lo en una bossa resistent.

c. Prestar atenció als baixos dels armaris i zones situades darrera d'aparells i instal·lacions.

6. Recolliu les restes amb recollidor i raspall de mà i tenir cura per si hi ha restes de vidres.

7. Introduïu les restes dins les bosses.

8. Netegeu la zona bruta amb aigua (sense detergent ni lleixiu) fins que no quedin restes del vessament amb una galleda i un motxo (utilitzar el mateix de la neteja).

9. Un cop feta la neteja llençar els guants, el recollidor el raspall de mà i el motxo dins la bossa i tancar, precintat i dipositar-la dins una bossa groga.

10. Dipositeu les bosses tancades, dins el contenidor (Contenidor blau amb tapa negra- residus grup IV).

11. Tanqueu aquest contenidor i aviseu al responsable de neteja per a traslladar al magatzem de residus i realitzar el canvi per un contenidor nou.

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 9 de 16

12. Renteu-vos les mans amb aigua i sabó.

13. Les ulleres de protecció són multiús. En cas que s'embrutin cal rentar-les amb aigua i sabó abans de retornar-les al seu lloc.

5.2.3.- Control d'escapament de gas

1. Evacuar.

2. Verificar que el gas no s'ha encès. Si s'ha encès, tancar l'aixeta, i si no es possible, apagar la flama amb extintor de pols perquè es refredi l'aixeta i es pugui tacar.

3. Tancar l'aixeta si es possible.

4. Traslladar l'ampolla amb fuga a un espai obert, fora de l'abast de persones i instal·lacions.

5. Si no es tracta d'oxigen o un gas inert, avisar als bombers.

6. Senyalitzar la zona impeditint l'accés de persones.

7. Controlar permanentment l'ampolla fins al seu total buidatge.

8. Avisar al subministrador.

5.3.- Actuació posterior davant accidents químics

Quan una persona treballadora té un incident/accident laboral l'ha de notificar al seu responsable en el moment del succés. Aquest emplenarà el formulari intern "Comunicat de notificació interna" amb la màxima informació al respecte i el farà arribar a la UP el més aviat possible per a la seva investigació.

El comunicat de notificació interna està situat a la BSAnet.- Intranet - Unitat de Prevenció – Accidents i incidents – Impresos- Formularis accidents:

- F-UP-10 COMUNICAT ACCIDENT GENÈRIC
- F-UP-16 COMUNICAT DE RISC (Accidents sense danys humans)

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 10 de 16

Si la primera assistència es fa a UCIES i es valora una futura IT per un accident del treball, l'accidentat amb l'informe d'urgències i el comunicat d'assistència de la mútua F-UP-09 lliurat pel seu comandament ha d'anar a la Mútua d'accidents.

El comunicat d'assistència de la mútua està situat a la pàgina web BSAnet,- Intranet
- Unitat de Prevenció – Accidents i incidents – Impresos- Formularis accidents:

- F-UP-09 VOLANT D'ASSISTENCIA MÚTUA

Si s'escau es citarà per la UMT pel control mèdic posterior.

6.- RESPONSABILITATS

6.1.- Personal tècnic i assistencials

- Conèixer i complir el procediment de treball i les mesures de seguretat que cal prendre en front d'accidents químics.
- Comprovar que disposa de tot el material necessari per a la seva protecció abans del tractament d'un vessament/fuita de gas.
- Informar els companys i responsables del servei del tipus d'accident químic.
- Comunicar al responsable del seu servei el succés i el material que ha utilitzat en la recollida del vessament per tal de reposar-lo
- En cas d'estar embarassada NO PARTICIPARÀ EN L'ACTUACIÓ EN FRONT UN ACCIDENT QUÍMIC.

6.1.- Responsable de servei

- Conèixer i posar a l'abast del personal tècnic i assistencial el procediment de treball relacionat a l'actuació d'accidents químics, realitzant biennalment una sessió de formació, coincidint amb la revisió dels procediments.
- Supervisar i controlar la ubicació, el consum i la reposició de material especial per recollida de vessaments.
- Assegurar la gestió dels residus generats.
- Fer les comandes especials de material a Servei de Logística.

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 11 de 16

- Comunicar a la Unitat de Prevenció via correu electrònic unitatprevencio@bsa.cat els accidents químics i qualsevol incidència produïda durant el procés.

6.3.- Unitat de prevenció

- Redactar i mantenir actualitzat el procediment de treball
- Assessorar el personal treballador
- Investigar incidents i accidents esdevinguts i definir les mesures correctors o preventives pertinents.

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 12 de 16

7.- ANNEXOS

7.1.- Contingut KIT de vessament

U	Material	Codi material
1	Pot d'absorbent universal	10002626
2	Parells de guants de protecció del risc químic	10002627
2	Ulleres de muntura integral de protecció	10002237
2	Bata alta proteccio reforçada talla L	10000514
2	Mascaretes amb filtre ABEK1P3	10002628
3	Fulls absorbents (per absorbir com a màxim 0,5 l de vessament)	10002629
2	Bosses d'escombraries Grup II color blau	20002803
1	Recollidor amb raspall de mà	20001161

- El kit de vessament ha d'estar senyalitzat, en lloc accessible i revisat pel personal de la unitat per tal de mantenir-lo en correcte estat de conservació.
- Els components del KIT els ha de reposar la unitat, en cas de venciment de la caducitat, mala conservació o si s'ha de reposar.
- Tots els components s'adquireixen via SAP.

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 13 de 16

7.2.- Cartel KIT de vessament

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 14 de 16

Doc. Referència: UP-03-11 PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC

RECOLLIDA PETITS VESSAMENTS PRODUCTES QUÍMICS I ÀCIDS																			
El kit està format per: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Material</th><th>Codi SAP</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 pot d'absorbent</td><td>10002626</td></tr> <tr> <td>2 parells de guants gruixuts</td><td>10002627</td></tr> <tr> <td>2 ulleres de protecció</td><td>10002237</td></tr> <tr> <td>1 bata</td><td>10000514</td></tr> <tr> <td>2 mascaretes amb filtre</td><td>10002628</td></tr> <tr> <td>3 fulls absorbents</td><td>10002629</td></tr> <tr> <td>2 bosses d'escombraries</td><td>20002803</td></tr> <tr> <td>1 recollidor amb raspall</td><td>20001161</td></tr> </tbody> </table> 		Material	Codi SAP	1 pot d'absorbent	10002626	2 parells de guants gruixuts	10002627	2 ulleres de protecció	10002237	1 bata	10000514	2 mascaretes amb filtre	10002628	3 fulls absorbents	10002629	2 bosses d'escombraries	20002803	1 recollidor amb raspall	20001161
Material	Codi SAP																		
1 pot d'absorbent	10002626																		
2 parells de guants gruixuts	10002627																		
2 ulleres de protecció	10002237																		
1 bata	10000514																		
2 mascaretes amb filtre	10002628																		
3 fulls absorbents	10002629																		
2 bosses d'escombraries	20002803																		
1 recollidor amb raspall	20001161																		
PROCEDIMENT																			
1. Informeu als/les companys/es del vessament (mai actueu sols).																			
2. Evacueu la zona del vessament.																			
3. Poseu-vos els equips de protecció (EPIs).																			
4. Ventileu.																			
5. Tracteu el vessament. Poseu el pot d'absorbent (per absorbir més de 0,5 l de vessament) o els fulls absorbents (per absorbir com a màxim 0,5 l de vessament).																			
6. Recolliu les restes amb el recollidor i el raspall, tenint cura per si hi ha restes de vidres.																			
7. Introduïu les restes dins les bosses.																			
8. Netegeu la zona bruta amb un motxo i una galleda d'aigua neta (sense detergent, ni lleixiu) fins que no quedin restes del vessament.																			
9. Llenceu els guants, el recollidor amb raspall i el motxo dins la bossa. Després tanqueu-la, precinteu-la i dipositeu-la dins una bossa groga.																			
10. Un cop feta la neteja, dipositeu les bosses tancades dins el contenidor blau amb tapa negra.																			
11. Tanqueu aquest contenidor.																			
12. Renteu-vos les mans amb aigua i sabó.																			
13. Les ulleres de protecció són multiús. En cas que s'embrutin, cal rentar-les amb aigua i sabó abans de retornar-les al seu lloc.																			
14. Aviseu al responsable per realitzar la reposició de material del kit.																			

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 15 de 16

7.3.- Llistat dels KITS de vessament

Unitats	Ubicació
1	Endoscòpia
1	Hospital de dia
1	Farmàcia (sala preparació de citostàtics)
1	Farmàcia (sala preparació fórmules magistrals)
3	Focus + furgonetes
1	Laboratori
1	Àrea quirúrgica
1	Manteniment HMB
1	Manteniment CSSC
1	<u>Sala de rentat CMA (4ª planta HMB)</u>
1	<u>Magatzem intermedi formol (clínica del dolor 1ª planta HMB)</u>

 Badalona Serveis Assistencials	PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT ACCIDENT QUÍMIC		
UP-03-11	Edició: 1	Data: 22/05/2025	Pàgina 16 de 16

7.4 – Senyalització riscos

Pictogramas de peligro

				
GHS01 <i>Substàncies explosives (EX)</i>	GHS02 <i>Substàncies inflamables (SI)</i>	GHS03 <i>Substàncies comburents (CB)</i>	GHS04 <i>Gas a pressió (GZ)</i>	GHS05 <i>Substàncies corrosives (CR)</i>
				
GHS06 <i>Toxicitat aguda categoria 1, 2, 3 (TO)</i>	GHS07 <i>Toxicitat aguda categoria 4 (perill en inhalar) (DA)</i>	GHS08 <i>Cancerigen, mutagen (MU)</i>	GHS09 <i>Nociu per al medi ambient aquàtic (EN)</i>	